

ZESPÓŁ SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH NR 4
im. Cypriana Kamila Norwida
w Olsztynie

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO

GIMNAZJUM NR 8

VIII LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

Olsztyn

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256 poz. 2572 z późniejszymi zmianami);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. nr 61 poz. 624 z późniejszymi zmianami);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2010 r. Nr 228 poz. 1487).

Wstęp

Istotnym momentem w życiu młodego człowieka, z którym wiąże się podejmowanie pierwszych decyzji zawodowych jest etap ukończenia gimnazjum i wybór szkoły ponadgimnazjalnej. Moment ten jest szczególnie trudny, gdyż tak młody człowiek musi zdecydować o profilu dalszego kształcenia, a nieczęsto się zdarza, że w tym wieku uczeń ma sprecyzowane zainteresowania. Młodzież jest często niezdecydowana, niedoinformowana i nieprzygotowana do podjęcia tej ważnej decyzji. Decyzje te bywają nieprzemyślane i przypadkowe. Dla wielu młodych ludzi moment ten jest szczególnie trudny z uwagi na brak wsparcia ze strony rodziców.

Uczniom potrzebna jest zatem profesjonalna, rzetelna, dostępna, systematyczna pomoc.

Program zawodoznawczy realizowany w szkole przygotowuje młodzież gimnazjum i liceum tak, by umiała radzić sobie w skomplikowanym współczesnym świecie , by rozpoczynając życie zawodowe umiała poruszać się po trudnym rynku pracy, by potrafiła podejmować trafne decyzje.

Podstawowe pojęcia:

PORADNICTWO ZAWODOWE – długofalowe i wieloetapowe działania wychowawcze, towarzyszące jednostce w trakcie jej rozwoju zawodowego. Obejmuje ono udzielanie pomocy uczniom i dorosłym w planowaniu, tworzeniu i rozwoju kariery zawodowej, przynoszącej jednostce satysfakcję i zawodowy sukces.

ORIENTACJA ZAWODOWA – działania wychowawcze szkoły, rodziców i innych osób, grup i instytucji mające na celu przygotowanie młodzieży do planowania kariery zawodowej, których ważnym elementem jest podejmowanie kolejnych decyzji wyboru zawodu i szkoły.

DORADZTWO ZAWODOWE – świadczenie pomocy w dokonywaniu kolejnych decyzji wyboru zawodu lub pracy w formie indywidualnej porady zawodowej, poprzez analizę pola problemowego jednostki i udzielenie jej informacji zawodowych, podawanie wskazówek, sugestii oraz instrukcji.

INFORMACJA ZAWODOWA – zbiory danych potrzebnych jednostce do podejmowania kolejnych decyzji zawodowych oraz związanych z zatrudnieniem. Zakres treści, metod i kanały przekazywanych informacji są dostosowane do etapu rozwoju zawodowego jednostki oraz rodzajów podejmowanych decyzji.

INFORMACJE EDUKACYJNE – zbiory danych potrzebnych jednostce do podejmowania decyzji związanych z dalszym kształceniem i nabywaniem kwalifikacji.

ZAWÓD - wewnętrzny spójny system czynności wymagających określonych kwalifikacji, wykonywanych w uregulowany sposób i systematycznie, stanowiący podstawę utrzymania i zapewniający pozycję w społeczeństwie.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego obejmuje działania podejmowane przez szkołę w celu przygotowania uczniów do wyboru zawodu, poziomu i kierunku kształcenia. System określa cele, zadania oraz formy pracy zawodoznawczej w ramach rocznego planu działania.

I.

Celem Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego jest:

- + Przygotowanie ucznia do podejmowania samodzielnych decyzji zawodowych i życiowych,
- + Planowanie własnego rozwoju i kariery zawodowej,
- + Określenie własnych predyspozycji i zainteresowań,
- + Przygotowanie rodziców do efektywnego wspierania dzieci w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych.

II.

Założenia Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego :

- + Wybór zawodu nie jest pojedynczym, świadomym aktem decyzyjnym, ale procesem rozwojowym i stanowi sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia,
- + Na wybór zawodu wpływają: wychowanie, wartości, predyspozycje osobowościowe, czynniki emocjonalne, rodzaj i poziom wykształcenia, wpływ środowiska, aktywność własna,
- + Na wybór zawodu składają się: wiedza na temat siebie, wiedza na temat zawodów, wiedza na temat możliwości edukacyjnych, wiedza na temat rynku pracy,
- + Preferencje zawodowe wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają się wraz z upływem czasu,
- + Uczymy się jak wybierać a nie co wybierać,
- + WSDZ obejmuje indywidualną i grupową pracę z uczniami, rodzicami i nauczycielami, środowiskiem i samorządem lokalnym,
- + Działania w ramach WSDZ są zaplanowane, ciągłe i systematyczne.

III.

Osoby współuczestniczące:

- + Dyrektor szkoły
- + Pedagog szkolny
- + Psycholog szkolny
- + Wychowawcy klas
- + Nauczyciele
- + Inne instytucje (PPP, OHP, Urzędy Pracy).

IV.

Adresaci działań Wewnętrznszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego:

1. Działania na rzecz nauczycieli obejmują:

- + Utworzenie systemu działań angażujących wszystkich nauczycieli szkoły,
- + Określenie priorytetów dotyczących informacji, orientacji i poradnictwa zawodowego w ramach programu wychowawczego szkoły,
- + Realizację działań z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi zawodowej i roli pracownika.

2. Działania na rzecz rodziców obejmują:

- + Prezentacje założeń pracy informacyjno – doradczej szkoły na rzecz uczniów,
- + Zajęcia służące wspomaganie rodziców w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych przez ich dzieci,
- + Włączenie rodziców jako przedstawicieli różnych zawodów, do działań informacyjnych szkoły,
- + Przedstawienie aktualnej i pełnej oferty edukacyjnej szkolnictwa na różnych jego poziomach,
- + Indywidualną pracę z rodzicami uczniów,
- + Gromadzenie, systematyczną aktualizację i udostępnianie informacji edukacyjno – zawodowej.

3. Działania na rzecz uczniów obejmują:

- + Poradnictwo indywidualne i grupowe,
- + Poznanie siebie, zawodów, udzielanie informacji edukacyjnej i zdrowotnej,
- + Podnoszenie samoświadomości, rozwijanie samodyscypliny i kształtowanie samooceny,
- + Rozwijanie umiejętności interpersonalnych (empatia, współpraca, porozumiewanie się, rozwiązywanie konfliktów),
- + Rozwijanie umiejętności podejmowania decyzji,
- + Rozwijane dojrzałej odpowiedzialności,
- + Autodiagnozę preferencji i zainteresowań zawodowych,
- + Analizę potrzeb rynku pracy i możliwości zatrudnienia,
- + Indywidualną pracę z uczniami mającymi problemy z wyborem szkoły i zawodu,
- + Pomoc w planowaniu rozwoju zawodowego,
- + Konfrontowanie samooceny uczniów z wymaganiami szkół i zawodów,
- + Pomoc w wyborze i nabywaniu kwalifikacji zawodowych,
- + Określenie zgodności predyspozycji uczniów z realizowanym kierunkiem kształcenia,
- + Wskazywanie możliwości kształcenia w systemie pozaoświatowym,
- + Poznawanie zawodów,
- + Zdobywanie umiejętności pozytywnej autoprezentacji, rozmowy kwalifikacyjnej,
- + Zdobywanie i umiejętności przygotowania i pisanie dokumentów towarzyszących w poszukiwaniu pracy.

V.

Zakres treści realizowanych na poziomie Gimnazjum

Klasa I

Poznanie siebie, badanie preferencji – zbieranie informacji o sobie

- ✚ Uczenie się – podstawa zdobywania wiedzy – techniki uczenia się,
- ✚ Komunikacja interpersonalna,
- ✚ Samopoznanie : mocne i słabe strony, zainteresowania, zdolności, wartości, cechy osobowości.

Klasa II

Poznanie zawodów – zbieranie informacji o zawodach

- ✚ Gromadzenie informacji o ciekawych zawodach –teczki zawodoznawcze, prezentacje ciekawych zawodów
- ✚ Planowanie własnej przyszłości zawodowej (uzasadnienia),
- ✚ Komunikacja interpersonalna,
- ✚ Podejmowanie decyzji (proces podejmowania decyzji),

Klasa III

Poznanie ścieżki kształcenia ponadgimnazjalnego

- ✚ Planowanie dalszej ścieżki edukacyjnej,
- ✚ Oferta szkolnictwa ponadgimnazjalnego,
- ✚ Radzenie sobie w sytuacjach trudnych (stres, bezrobocie, problemy zdrowotne),
- ✚ Współpraca z poradnią psychologiczno – pedagogiczną,

VI.

Zakres treści realizowanych na poziomie Liceum Ogólnokształcącego

Klasa I

Poznanie rynku pracy

- Analiza potrzeb rynku pracy i możliwości zatrudnienia,
- Cechy dobrego pracownika,
- Tworzenie bazy informacyjnej.

Klasa II

Przesłanki i motywacje do wyboru kierunku studiów

- Umiejętność gromadzenia wiedzy na temat kierunków studiów,
- Poznanie zawodów, określenie predyspozycji do konkretnych zawodów,
- Uzyskanie wiedzy o możliwościach zatrudnienia w niektórych zawodach,
- Wizja własnej kariery zawodowej,

Klasa III

Kompetencje społeczne

- Rozwijanie umiejętności autoprezentacji, przemawiania, precyzyjnego przedstawiania swoich myśli, poglądów,
- Rozwijanie umiejętności komunikowania się, otwartości, empatii, odpowiedzialności,
- Aktywne metody poszukiwania pracy, sporządzanie dokumentów aplikacyjnych.
- Organizacja pracy własnej,
- Skuteczność gromadzenia, selekcji i wartościowania informacji, z wielu dostępnych źródeł (poruszanie się po rynku pracy).

VII.

Cele działania doradcy zawodowego

- Przygotowanie młodzieży do trafnego wyboru zawodu i drogi kształcenia oraz opracowania indywidualnego planu kariery edukacyjnej i zawodowej.
- Przygotowanie ucznia do radzenia sobie w sytuacjach trudnych, takich jak:
 - Bezrobocie,
 - Problemy zdrowotne,
 - Adaptacja do nowych warunków pracy i mobilności zawodowej.
- Przygotowanie ucznia do roli pracownika.
- Przygotowanie rodziców do efektywnego wspierania dzieci w podejmowaniu przez nie decyzji edukacyjnych i zawodowych.
- Pomoc nauczycielom w realizacji tematów związanych z wyborem zawodu w ramach lekcji przedmiotowych.
- Wspieranie działań szkoły mających na celu optymalny rozwój edukacyjny i zawodowy ucznia.

VIII.

Zadania doradcy zawodowego

- Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje i pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej.
- Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu i kierunku kształcenia.
- Prowadzenie zajęć przygotowujących uczniów do świadomego planowania kariery i podjęcia roli zawodowej.
- Koordynowanie działalności informacyjno – doradczej prowadzonej przez szkołę.
- Współpraca z innymi nauczycielami w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie doradztwa edukacyjno – zawodowego.
- Współpraca z instytucjami wspierającymi wewnątrzszkolny system doradztwa.